

Zenesis

Lang Be Kateka Be Kana Moarunga Emakadi Dipura.

1 1 Matamatanatina Nanaranga lang be kateka iemaki. 2 Ata alauri nge kateka ikaubouruaramo be ubanaba ieno. Katekao nge dang ba dieno be Nanaranga Kainga nge dang ba atabaladi ioio. Malama nge tagotina. 3 Kodeka Nanaranga ipile, "Malama dapura." Be malama dipura. 4 Nanaranga malama ita nge diuiatina. Be malama be malama tagonga nge inegeru. 5 Malama nge "arita" kana ipile be malama tagonga nge "oabubu" kana ipile. Irodo be izama. Nge amaridi teke ka imanubu.

6 Kodeka Nanaranga ipile, "Daga tago itaita teke ngapura be dang kateka atabala dieno be dang katekalo dieno nge nganegediaru." Be kana ngae ipura. 7 Be Nanaranga daga tago itaita iemaki be dang eruma be atabala dieno nge inegeiru.

8 Daga ngae nge "lang" kana ipile. Kaba irodo be izama. Nge amaridi ruaia ka imanubu.

9 Kodeka Nanaranga ipile, "Dang katekao dieno nge egenadoi tekenalo dalako be kaba bara dapura." Be kana ngaedi dipura.

10 Kaba bara dipura nge kateka kana ipile. Dang egenadoi tekenalo ikabuni be dieno nge "makasi" kana ipile. Nanaranga

kana ngaedi iemaki ita nge suri diuiatina. 11 Kodeka Nanaranga ipile, "Katekao kai be siresire dapura. Kai be siresire kalingodi otioti be kai bibia patudi otioti." Be kana ngaedi dipura. 12 Kai be siresire katekao dipura nge nediala bokana kalingodi dipurapura. Nanaranga kana ngaedi iemaki ita nge suri diuiatina. 13 Kababe irodo be izama. Nge amaridi tolia ka imanubu.

14-15 Kodeka Nanaranga ipile, "Malama aninga tekedi langlo dapura be ariata be oabubu danegediaru. Be masa kaleabong, barasibong be bong bibia datugatuga. Kana ngaedi nge langlo daeneno be kateka malama daniani." Be kana ngaedi dipura.

16 Kodeka Nanaranga malama bibia rua iemaki. Takaia nge "amari" be arita malama nganiani kana. Takaia nge "kalea" be oabubu malama nganiani kana. Goai iemaki be. 17 Kana ngaedi iemaki nge langlo inanga be kateka malama dianiani. 18 Amari be kalea nge ariata be oabubu dinegediaru be dinanaringdiaru. Nanaranga kana ngaedi ita nge suri diuiatina. 19 Kababe irodo be izama. Nge amaridi oatia ka imanubu.

20 Kodeka Nanaranga ipile, "Ika be kana moauriuri danglonalona dapura be dang dakakauri. Kateka atabala nge mang daroro." Be kana ngaedi dipura. 21 Bokaibe ika bibia be kana moauriuri moarunga nge Nanaranga makasilo inanga. Kana moauriuri danglonalona nge nemnem be kokokolabe inanga. Langlo nge mang nemnem be inanga. Nanaranga kana iemaki ita nge suri diuiatina. 22 Nanaranga kana moarunga iemaki nge imaroudi be ipile, "Ika be kana moauriuri moarunga makasilo nge natu kamadokidoki be makasi kamaiauni. Mang kateka

atabala langlo nge oareaminglo nge kamakokotina." 23 Kababe irodo be izama. Nge amaridi limaia ka imanubu.

24 Kodeka Nanaranga ipile, "Katekalo nge ngado, ngadokasisi be kana moauriuri moarunga nge nemnem be dapura. Ngado aedio alalale be kana moauriuri nabadio alalale. Kabukabu be anuanga be sisiki be bibia." Be kana ngaedi dipura. 25 Ngado kabukabu be anuanga be nabadio alalale be ngado sisiki be ngadokasisi nge nemnem be inanga. Nanaranga kana iemaki ita nge suri diuiatina.

26 Kodeka Nanaranga ipile, "Kodeka tamoata taemaki kita bokana. Be suri nge kita la bokana. Be ngai masa ika, mang be ngado moauriuri moarunga katekao dialale be disoaki nge ngatanepoadi be ngananaring." 27 Bokai be Nanaranga nge tamoata ngaijala bokana iemaki. Moane be aine iemaki.

28 Kodeka Nanaranga imaroudiaru be ipile, "Natu kokoko kamadokidiaru be katekalo dakoko be kateka daiauni. Di masa kana moarunga datanepoadi. Ngau unangakaming be ika, mang be kana moauriuri moarunga katekao disoaki be dialalale nge kamatanepoadi. 29 Ngau abe kaipatu be siresire kangkang kanamingru bokana egege katekao unanga. Kai be siresire kalingodi otioti be kai patudi otioti nge kaninga kanamingru. 30 Daukarai moarunga nge ngado be kana moauriuri moarunga kangkang kandi." Be kana ngaedi dipura. 31 Nanaranga kana moarunga iemaki ita nge suri diuitina. Irodo be izama. Nge bong limateke ka imanubu.

21 Bokai be Nanaranga lang be kateka be kana moarunga iemaki be dimanubu. 2 Bong limaruaianao nge Nanaranga kana iememaki nge imamboaki be imanaoa. 3 Bong limaruaiia nge

Nanaranga imaroui be "bong biabia" kana ipile. Bakara, bong ngaenao ka malipi ne imamboaki be imanaoa. 4 Bokainatuka be Nanaranga lang be kateka be kana moarunga iemaki.

Uma Ara Iden.

5 Bong TANEPOA Nanaranga lang be kateka be kana moarunga iemaki nge katekao kai be siresire tago. Bokaibe kaipatu nge tago teke idula. Nanaranga nge ura tago sesu iemaki be ibala. Be katekao nge tamoata tago teke isoaki be uma iememaki be imalipilipi. 6 Ata kang kateka ilonalo dieno nge dirakepura be kateka kusi dituburi.

7 Kodeka TANEPOA Nanaranga kateka-poasa idoki be tamoata moane ono iemaki. Be auka ono moauringa nge moagarunganalo iani be tamoata aburo irepeki. 8 Kodeka TANEPOA Nanaranga nge uma teke ege amari takeanao Idenlo iemaki be tamoata makara inangai. 9 Uma ngaenalo nge Nanaranga kai kokokotina nemnem iemaki be inanga. Be kai nge patudi oarikadi dipurapura. Uma lukanganatinao nge kai teke inangai be tamoata patu ikani nge masa tago iboadu ngamate. Kai takaia nge tamoata patu ikani nge masa kaoanga dalabatina be kanagoala be kanauia ngakaoataki. 10 Zagura teke nge Idenlo ipapanana be uma ngae dang ianiani. Zagura ngae Iden ipereki nge sapara oati dipura. 11 Zagura sapara muamuatuka nge ara Pison. Be kaba aradi Abila nge iboalingi. 12 Makara nge patu angoangodi aradi "gol" , kai darakadi boaudi oarikadi, be patu dadara aradi "oniks" nge dieno. Kana ngaedi nge

zazangadi atabalatina. **13** Zagura sapara ruaia nge ara Gion be anua ara Kus nge iboalingi. **14** Zagura sapara tolia nge ara Taigris be anua Asiria nge ege amari rakeanao ipapanana. Be sapara oatia ara Iupretis.

15 Kodeka TANEOA Nanaranga tamoata iemaki nge Idenlo inangai be uma ngamalipilipitaki be ngadodoraki kana. **16** TANEOA Nanaranga nge tamoata ngae bokai irai, "Iboadu rerengamlo kai moarunga maka uma ngaenalo gokangkang. **17** Ata kai ono kaoa dokinga be kanagoala be kanauia kaoatakinga nge patu moakinatina kudoki. Bong kudoki be kukani nge bong la ngaranao masa gomate."

18 Alauri nge TANEOA Nanaranga bokai ipile, "Tamoata moane rubenala isoaki nge tago iuia. Ngau masa sokoakibudu ruanga iauia teke memaki be ngadumadumai." **19** Kodeka TANEOA Nanaranga katekapoasa idoki be ngado be mang moarunga iemaki. Alauri nge ngado be mang moarunga iemaki nge tamoata moanelo ilakoaki be aradi ibuleakidi. Bokainatuka be aradi didoki. **20** Bokaibe ngado moarunga be mang moarunga; kabukabu be anuanga aradi ibuleaki. Ata tago teke nge soakibudu ruanga iauia.

21 Kodeka TANEOA Nanaranga tamoata moane iemaki be iensoa. Be bong ieno nge tapou teke garanganao idoki be kusi kaba imuleaki. **22** Kodeka TANEOA Nanaranga itaguraki be aine teke moane garanga tapou ane iemaki be moane ieluakani. **23** Be moane ipile, "Kodekatina kana ngae nge ngaula bokana. Ngai tapou nge ngau tapougu. Mizaka be kusi nge ngau mizakagu be kusigu. Ngau moane tapougu oti ka Nanaranga iemaki. Bokaibe ara Eba." **24** Bokaibe moane tama be tina ngaperekidi be aine diaruru dasoakibuduru be tekediuru bokana. **25** Moane be aine nge nemoalala ba ata tago dimaiaru.

3 1 Ngado be kana moauriuri moarunga TANEPOA Nanaranga iemaki maradi nge moata laka moagili kokoko. Kodeka moata itaguraki be aine itegi, "Moimoibe Nanaranga irakamingru be makare kai teke patu tago iboadu kamakangkaniaru?"

2-3 Aine ikatu be ipile, "Iboadu kai moarunga makare patudi gakangkangru. Ata kai uma lukanganao ituitui nge patu moaki kikaniaru ki kidokiabaru. Bong kidokiaru nge bongla ngaranao masa gamateru. Bokaibe Nanaranga ibabari.

4 Moata ipile, "Ngara boli piletina! Tago iboadu kamamateru. 5 Nanaranga ikaoa bong kakaniaru masa ilomingru dakaoa be kaoangamingru dalaba ngaijala bokana. Be muzigoala be muziuiua kamakaoatakiru."

6 Aine kai ite nge oarika be ilonalo bokai ipile, "Kaoa masa kana oarika!" Bokaibe kai nge patu idoki be ikani. Alu idoki be roa iani be ikang. 7 Bong dikaniaru nge ilodiaru dikaoa be nedialanaru ditediaru nge nemoala ba ka disoakiru. Kodeka kai daudi didokiru be dikalauriru be diokoru.

8 Rairaituka nge Nanaranga dilongoriaru umalo ialalale be kai maradi dikomaru. 9 Ata TANEPOA Nanaranga nge Adam ikilai be itegi, "Inanga kusoaki?"

10 Moane isanga be ipile, "Ngau ulongoriko umalo kualalale be ukoma. Ngau nemoala ba ka usoaki. Bokaibe ulongoriko nge

taburigu ira!" 11 Be Nanaranga itegi, "Naita iraiko kaiko nemoala be ka kusoaki? Kai ubabari ka patu kukani?"

12 Moane ikatu be ipile, "Aine ma maka kunangaiana nge ka iana be ukani." 13 Kodeka TANEOA Nanaranga nge aine itegi, "Bakaraka bokai kumuzi?" Aine ikatu be ipile, "Moata ibolesa ka ukani."

Nanaranga Moatubu Inanga.

14 Kodeka TANEOA Nanaranga nge moata irai, "Kana ngae kuemaki bokana masa moatubu ne godoki. Ngado be kana moauriuri moarunga maradi kaiko masa ngesoaki bibiatina godoki. Kaituka be ngalako masa nabango gonana. Be masa gapugapu ba gokangkani nibe gomate ba. 15 Ngau masa aine kamru memakikamingru be kamaererekeiru. Be natumingru masa nediala be daererekei. Aine natu masa penganam ngaduaposaki be moata masa ae gokaratani."

16 Be aine bokai irai, "Kaiko bong kutine masa sururu bibiatina godoki. Be bong natu kudokidoki masa sururu nem dalabatina. Gosururutina ata roam masa gokulakulangia la. Be ngai masa atabalam ngasoaki tanepoa nem bokana."

17 Moane bokai irai, "Kaiko roam kulongori be kai ubabari nge patu kukani. Kaiko bokai kumuzi bokana kateka abe ungesoaki. Gosururutina be masa kangkang goteate, nibe gomate ba. 18 Katekalo masa siresire goalakadi be singaba ragaragadi dapurapura. Be kai singabalonona masa patudi gokangkang. 19 Gosuburaoatina be masa gomoanako, nibe kaba

katekalo gomule. Kateka ane ka emakang ipura be katekalo kababe gomule."

20 Adam nge roa ara Eba ibuleakini. Ngai ka tamoata moarunga tinadi. 21 Kodeka TANEPOA Nanaranga nge ngado-kusi idoki be kusi iemaki be Adam be Eba iandiaru be diokoru.

Adam Be Eba Taonadi Dipura.

22 Alauri nge TANEPOA Nanaranga ipile, "Tamoata abe kaoanga kita bokana. Ngai abe muzigoala be muziua ikaoataki. Kai ono mate bebenga nge patu moakinatina ikani. Ikani masa soakinga dasalagatina." 23 Bokaibe TANEPOA Nanaranga nge tamoata itaoni be Iden ipereki be ilako kateka ono emaka ipura nge ngamalipilipitaki kana. 24 Nanaranga tamoata itaoni be kodeka Iden Uma zala aoa ono silinga nenalo nge tamoata kaiboangdi alu be asi ono eunga nge teke inangai be kai ono mate bebenga nge dinarinaringi. Asi ono eunga nge ipurupururui be nenala be ibuibuiiri.

Published 1985

Printed by the S.I.L. Printing Department
Ukarumpa, E.H.P., Papua New Guinea

ISEN 0 86893-165-9